

Кримський федеральний університет імені В. І. Вернадського
Інститут філології
Кафедра української філології

**ТВОРЧІСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ІНШИХ
ПИСЬМЕННИКІВ І МИТЦІВ НОВІТНЬОЇ ДОБИ
В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

**Збірник наукових праць
(матеріали і тези конференції)**

Видавничий дім КФУ
Сімферополь
2023

УДК 821.161.2."19/20"(043.2)
ББК 83.3(4укр)5-8-Українка
Т28

*Схвалено до друку Вченою радою Інституту філології
ФДАОЗ ВО «Кримський федеральний університет імені В. І. Вернадського»
(протокол № 5 від 29.05.2023)*

Рецензенти:

- доктор філологічних наук, доцент **С. О. Кур'янов**
(ФДАОЗ ВО «Кримський федеральний університет імені В. І. Вернадського»);
- доктор філологічних наук, доцент **Н. Ф. Грозян**
(ДБОЗВО РК «Кримський інженерно-педагогічний університет імені Февзі Якубова»).

Творчість Лесі Українки та інших письменників і митців новітньої доби в полікультурному середовищі : збірник наукових праць (матеріали і тези конференції) / наук. ред. М. І. Пелипась. – Сімферополь : Видавничий дім КФУ, 2023. – 198 с.

ISBN 978-5-6049317-9-0

Основою цього збірника стали матеріали та тези доповідей учасників XXI Науково-практичної конференції «Творчість Лесі Українки та інших письменників і митців новітньої доби в полікультурному середовищі», яка відбулася в Сімферополі 26–27 жовтня 2022 року.

Наукові праці присвячено дослідженню творчості Лесі Українки в літературознавчому, лінгвокультурологічному та перекладознавчому аспектах; мовностильовим і перекладознавчим аспектам дослідження творчості інших митців різних національних літератур; вивченню літератури і фольклору як форм міжкультурної комунікації та актуальним проблемам дослідження слов'янських мов.

**УДК 821.161.2."19/20"(043.2)
ББК 83.3(4укр)5-8-Українка**

Творчество Леси Украинки и других писателей и деятелей искусства новейшей эпохи в поликультурном пространстве : сборник научных трудов (материалы и тезисы конференции) / науч. ред. Н. И. Пелипась. – Симферополь : Издательский дом КФУ, 2023. – 198 с.

**УДК 821.161.2."19/20"(043.2)
ББК 83.3(4укр)5-8-Українка**

ISBN 978-5-6049317-9-0

© Колектив авторів, 2023
© Пелипась М. І., уклад., редак., 2023

Довгалиук А. В. Русская фантастика и эпоха НТР.....	54
Ергашева М. Р. Античні міфотопоніми в поезії Ліни Костенко	58
Казарян Н. С. Полицейский вершитель развязки в комедии А. Ф. Писемского «Финансовый гений»	60
Колесникова К. С. Поэтика психологизма в повестях Б. Васильева «Неопалимая купина» и «Встречный бой»	63
Королева С. Д. Заголовковый комплекс у структурі п'єси «Хазяїн» Івана Карпенка-Карого	66
Кривенко О. В. Трикутник «Заголовок – Персонаж 1 – Персонаж 2» у романі В'ячеслава Гука «Сад Галатеї».....	69
Крутіков А. П. Особливості інтерпретації магічного коду в сучасній популярній культурі (на прикладі мультиплікаційного фільму «Кораліна у світі кошмарів»).....	74
Курьянов Г. С. Тема свободы как основа создания художественного мира поэзии русских рэперов.....	78
Левицкая Н. Е. Пейзажный дискурс ранней лирики Ольги Седаковой: специфика субъектной сферы картины мира автора.....	81
Левченко С. І. Персоніфіковані явища природи у творі О. Олеся «Чари Ночі».....	85
Лісовий Ф. А. Символіка сонця в збірці Тараса Мельничука «Князь роси»..	87
Літвінко І. М. Обряд сватання й використання його елементів у п'єсах Івана Котляревського та Григорія Квітки-Основ'яненка	89
Наумова А. С. Творчество А. С. Грина – мост между Гринландией и реальностью.....	92
Непомняща А. Р. Художня символіка уснопоетичної легенди	95
Нечипоренко В. В. Поэтика маскулінних та фемінних образів у романі «Віднесені вітром» Маргарет Мітчел	97

ПЕРСОНІФІКОВАНІ ЯВИЩА ПРИРОДИ У ТВОРІ О. ОЛЕСЯ «ЧАРИ НОЧІ»

Левченко С. І.,
*студентка 4 курсу, Інститут філології ФДАОЗ ВО «Кримський
федеральний університет імені В. І. Вернадського»*

*Науковий керівник: к. філол. н., доцент кафедри української філології
Дехтярьова О. В.*

Лінгвостилістичне трактування художнього тексту осмислюється через словесні образи. Твори, які наділені епітетами, метафорами та іншими художніми засобами, змальовують читачеві картину, створену автором. Серед таких художніх засобів особливе місце посідає персоніфікація або уособлення, тобто надання неживим предметам властивостей живих істот.

В останні десятиліття ХХ століття і до теперішнього часу дослідники розглядають персоніфікацію у різних аспектах та варіаціях (див. праці О. С. Кубрякової, Г. Д. Воскобійника, І. В. Арнольд та інших).

Актуальність теми зумовлена широким використанням у художніх творах уособлення, а також зацікавленістю дослідників етимологією та специфікою функціонування цього тропа.

Персоніфікація належить до найдавніших метафоричних явищ мови, яка відображала анімістичний погляд людей на природу, при якому весь світ населявся духами. Через те уособлення вважається найвиразнішою ознакою фольклору, зокрема казок, легенд, народних оповідок, загадок, тому деякі вчені-лінгвісти тісно пов'язують персоніфікацію з міфологією [2, с. 257].

Існують різні види персоніфікації, які відображають дії, емоції, стосунки, характер та багато чого іншого, пов'язаного з життям людини або живих істот, завдяки чому вчені розподіляють їх на групи.

Загальний перелік засобів персоніфікації у творі «Чари ночі» О. Олеся обмежується персоніфікацією явищ природи. Цей вид оживлення передає

людську суб'єктивну свідомість або надання почуття чомусь неживому, а саме природним явищам.

Досліджений матеріал був розподілений на такі види:

1) предикація типових дій живих істот: **земля тремтить**: «Поглянь, уся земля тремтить»; **тумани летять**: «Летять до хмар тумани...»; **лист шелестить**: «Лист квітці рвійно шелестить...»; **час візьме**: «...що візьме час...» [1, с. 64];

2) предикація типових дій людей: **весна іде**: «Весна іде назустріч вам»; **весна справляє бенкет**: «Бенкет весна справляє...»; **світ співає**: «Коли весь світ співає...» [1, с. 64];

3) предикація стану людини: **верба п'яна**: «Там гнуться верби п'яні...»; **весна рада**: «Весна в сей час вам рада...»; **сміються, плачуть солов'ї**: «Сміються, плачуть солов'ї...» [1, с. 64];

4) предикація стосунків за моделлю людських: **в палких обіймах ночі**: «Поглянь, уся земля тремтить в палких обіймах ночі...»; **стручок воркоче**: «Траві струмок воркоче...» [1, с. 64].

Отже, персоніфіковані явища природи у творі О. Олеся «Чари ночі» відображають типові дії живих істот та людей, їхній стан та стосунки за моделлю людських. Саме через персоніфікацію твір має деякий міфологічний відтінок, що робить його цікавим для читача та для дослідження.

Література

1. Олесь, О. Твори: у 2 т. / Олександр Олесь; [упоряд., авт. передм. та приміт. Р. П. Радишевський]. – Київ : Дніпро, 1990. – Т. 1: Поетичні твори. Лірика. Поза збірками. З неопублікованого. Сатира. – 1990. – Т. 1. – 958 с.

2. Арнольд, И. В. Стилистка. Современный английский язык : учебник для вузов / И. В. Арнольд. – 8-е изд. – Москва : Флинта: Наука, 2006. – 384 с.

Научное издание

**ТВОРЧЕСТВО ЛЕСИ УКРАИНКИ И ДРУГИХ ПИСАТЕЛЕЙ И
ДЕЯТЕЛЕЙ ИСКУССТВА НОВЕЙШЕЙ ЭПОХИ
В ПОЛИКУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ**

*Сборник научных трудов
(материалы и тезисы конференции)*

На украинском и русском языках

Наукове видання

**ТВОРЧИСТЬ ЛЕСИ УКРАЇНКИ ТА ІНШИХ ПИСЬМЕННИКІВ І
МИТЦІВ НОВІТНЬОЇ ДОБИ
В ПОЛКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

*Збірник наукових праць
(матеріали і тези конференції)*

Науковий редактор – М. І. Пелипась
Технічний редактор – І. С. Гладка
Відповідальний за випуск – І. С. Гладка

Друкується в авторській редакції

Подписано в печать 12.04.2022.
Формат 60x84 1/16. Объем 11,51 усл.-печ. л.
Тираж: печать по требованию. Заказ № НИ/130.
Гарнитура «Times New Roman».

Издательский дом ФГАОУ ВО «КФУ имени В. И. Вернадского».
295051, Республика Крым, г. Симферополь, бул. Ленина, 5/7,
тел.: +7 978 823 14 29, e-mail: print@cfuv.ru

Отпечатано с готового оригинал-макета в типографии
Издательского дома ФГАОУ ВО «КФУ имени В. И. Вернадского».
295051, Республика Крым, г. Симферополь, бул. Ленина, 5/7,
тел.: +7 978 823 14 29, e-mail: print@cfuv.ru